

INYA ECONOMICS

Newsletter

ပြည်သူတွေ ဘာလုပ်ကြမလဲ?

လိုရင်း၊ တိုရှင်း

ပိုတဲ့လူကဝယ်၊

လိုတဲ့သူကရောင်း

မြန်မာနိုင်ငံဟာ နိုင်ငံရေးမတည်ငြိမ်မှုတွေဖြစ်တိုင်း လူတန်းစားအလွှာ (၃)ခုဖြစ်တဲ့ ချမ်းသာတဲ့ လူတန်းစား၊ လူလတ်တန်းစားနဲ့ အခြေခံလူတန်းစားရဲ့ တုန့်ပြန်ပုံတွေဟာ အစဉ်အလာအတိုင်း တူညီလေ့ရှိပါတယ်။ ၂၀၂၁ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလမှ မေလအထိ မြန်မာ့နိုင်ငံရေးနဲ့ စီးပွားရေး အခြေအနေဟာ အဘက်ဘက်ကနေ သိသိသာသာ ဆုတ်ယုတ်လာတာဟာ အသက်ငင်နေတဲ့ လူမမာကဲ့သို့ယူဆနိုင်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် လက်ရှိအခြေအနေမှာ လူတန်းစား(၃)ခုဟာ အချင်းချင်း အပြန်အလှန် အကူအညီဖြစ်နိုင်အောင် ဘာတွေလုပ်နိုင်မလဲ အကြံပြုတင်ပြလိုက်ရပါတယ်။

မြန်မာငွေကြေးအပေါ် ယုံကြည်မှုကျဆင်းခြင်းကြောင့် ကျပ်ငွေတန်ဖိုး ကျဆင်းလာပြီး၊ အစဉ်အလာအတိုင်း အခြားသော စုဆောင်း ရင်းနှီးစရာ ဖြစ်တဲ့ ဒေါ်လာငွေကြေးနဲ့ ရွှေဈေးရဲ့တန်ဖိုးဟာ လျင်လျင်မြန်မြန်ဘဲ တက်လာပါတယ်။ လက်ရှိ ရွှေဈေးနဲ့ ဒေါ်လာဈေးတက်ခြင်းဟာ အခြေခံလူတန်းစားများရဲ့ ဝယ်လိုအားကြောင့် မဟုတ်ဘဲ၊ လူလတ်တန်းစားနဲ့ ချမ်းသာတဲ့ လူတန်းစားရဲ့ ဝယ်လိုအားကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။ သို့သော် အခြေခံစားသုံးကုန်စည်ဈေးနှုန်းတွေတက်လာခဲ့ရင်တော့ အခြေခံလူတန်းစားဟာ ကျောကော့အောင် ခံကြရပါတော့မယ်။

မည်သည့် ကုန်စည်မဆို ဈေးနှုန်း အတက်၊ အကျရှိပါတယ်။ တက်ပြီးရင်း တက်ဆိုတာ အချိန်ကာလတစ်ခုအထိသာ ရှိပါတယ်။ အမြတ်လိုချင်လို့ဘဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ကျပ်ငွေ မကိုင်ချင်လို့ဘဲ ဖြစ်ဖြစ် ရွှေဈေးနဲ့ ဒေါ်လာဈေးတက်လို့ လိုက်ဝယ်လည်း ဝယ်ဈေးထက် ပိုမြတ်ဖို့ထက် ရှုံးဖို့က Risk ပိုများပါတယ်။ အမြင့်ဆုံးဈေးနှုန်းရောက်ပြီးရင် ဝယ်တဲ့သူတွေကလည်း ပမာဏသင့်သလောက် ကိုယ့်လက်ထဲမှာ ဝယ်ပြီးနေပြီဖြစ်တဲ့အတွက် ပြန်ရောင်းချင်သူတွေရှိလာမှာပါဘဲ။ ဒီလိုနဲ့ ပြန်ရောင်းချင်သူတွေ များလာရင် ဈေးကျမှာ စိုးရိမ်လို့ သူ့ထက်၊ ကိုယ်အရင် ဦးအောင်ရောင်းရင်းနဲ့ ဈေးတွေက လျင်လျင်မြန်မြန် ပြန်ကျတတ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒေါ်လာနဲ့ ရွှေဈေးတွေရဲ့ တန်ဖိုး အရမ်းတက်နေချိန်၊ ကျနေချိန်တွေမှာ ဝယ်တာ၊ ရောင်းတာ လုပ်တာဟာ သာမန်မိသားစုတွေအတွက် မြတ်ဖို့၊ စုဆောင်းမိဖို့ထက် ကိုယ့်ငွေရင်း ပါးဖို့က များပါတယ်။

SOURCE: BBC Burmese, 12 May 2021

အခုအခြေအနေမှာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေဟာ သူတို့ရဲ့ပုံသေကုန်ကျစရိတ်ကို ကာမိစေဖို့ ဖြေရှင်းနေတာကြောင့် ကုန်ပစ္စည်းတွေကို ဈေးချပြီး ရောင်းလေ့ရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့် အခုအချိန်မှာ အဆိုပါ ကုန်ပစ္စည်းတွေနဲ့ Fixed Asset တွေကို အမှန်တကယ်လိုချင်တဲ့သူတွေအနေနဲ့ ဝယ်ရင်လည်း ဈေးသက်သက်သာသာနဲ့ ရနိုင်သလို၊ ရောင်းရသူမှာလည်း တစ်ဖက်က လုပ်ငန်းစရိတ်တွေ ကာမိစေတဲ့ ရောင်းသူ၊ ဝယ်သူအဆင်ပြေတဲ့ အချိန်ဖြစ်ပါတယ်။

“ရိုက်ထုတ်လိုက်ရင်ပြီးတာပဲလို့
ပြောလို့လွယ်ပေမဲ့
လိုအပ်ရင်လုပ်မှာပေါ့။
မလိုအပ်လို့ မလုပ်သေးဘူးလေ။”
မဟိုဘဏ်ဒုက္ခဌာနဦးစင်းသော်

ဘီဘီစီမြန်မာပိုင်း အင်တာဗျူး (၁၁ရက်၊ မေလ၊ ၂၀၂၁)
<https://www.bbc.com/burmese/burma-57064909>

22:16 10 မေ 2021

ဘဏ်တွေမှာ ငွေထုတ်ရတာ ဘယ်တော့ အဆင်ပြေမှာလဲ

ဘဏ်တွေမှာ ငွေထုတ်ရတာ ဘယ်တော့ အဆင်ပြေမှာလဲ

ဒီနေ့ဆိုရင် အဲဒီဈေးကွက်မှာ လဲလှယ်ခက ၈ရာခိုင်နှုန်း အထိဖြစ်လာပါတယ်။

SOURCE: BBC Burmese, 10 May 2021

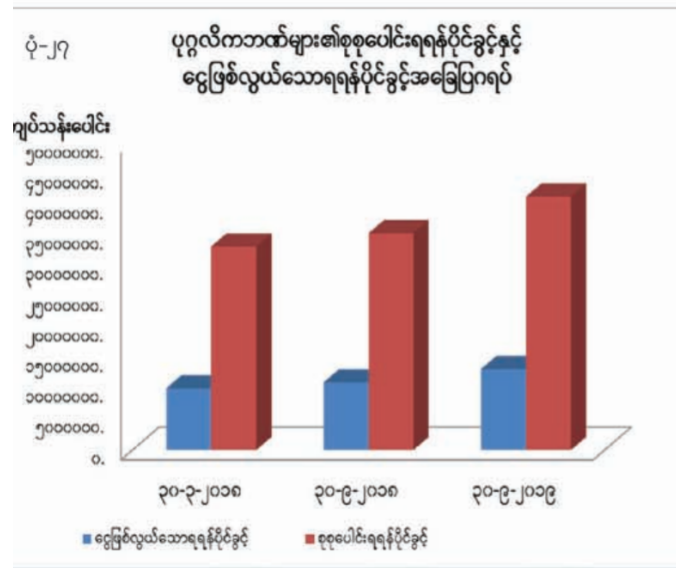
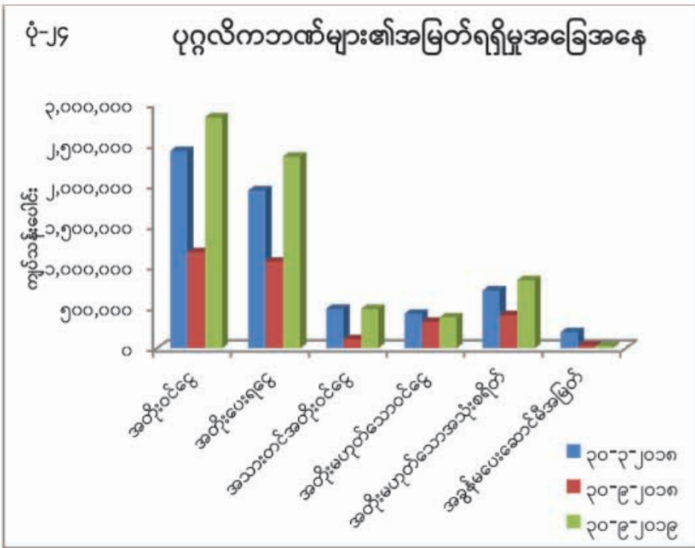
မြန်မာပြည်သူတွေဟာ အခြားနိုင်ငံတွေလို အစိုးရရဲ့ ဖြည့်ဆည်းပံ့ပိုးမှုတွေနဲ့ ရပ်တည်လာခဲ့တဲ့သူတွေ မဟုတ်ဘဲ။ "ကိုယ့်ဝမ်းနာ၊ ကိုယ်သာသိ"ဆိုတဲ့ အခြေအနေနဲ့ ကိုယ့်ခြေထောက်အပေါ်ကိုယ်သာ နှစ်ပေါင်းများစွာ ရပ်တည်ရုန်းကန်လာခဲ့ရတဲ့ သူတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း အစိုးရနဲ့ ပြည်သူကြားက "ယုံကြည်မှု"တွေက လွယ်လွယ်နဲ့ပျက်တတ်တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် "ရှိတာလေးနဲ့ လှအောင် ဝတ်၊ ဖြစ်တာလေးနဲ့ ဝအောင်စား"ဆိုတဲ့ အပြုအမူ၊ အလေ့အထရဲ့ သက်ရောက်မှုလည်းရှိတဲ့အတွက် စီးပွားရေးအဆောက်အအုံဟာ ကျုံ့လာပါတယ်။

သာမန်ပြည်သူတွေ စဉ်းစားဖို့က လက်ရှိ လူတန်းစား (၃)ခုမှာ ဘယ်သူတွေက အချမ်းသာဆုံးလဲ၊ ဘယ်လို ချမ်းသာလာခဲ့လဲဆိုတာ ပြည်သူတွေက သိပါတယ်။ လူလတ်တန်းစားနဲ့ သာမန်လူချမ်းသာဝယ်နိုင်တဲ့ ဒေါ်လာနဲ့ ရွှေပမာဏဟာ အနည်းငယ်သာ ဖြစ်ပါတယ်။ လက်ကြီးသမားတွေက ထုတ်ရောင်းရင်ဘဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ဝယ်လိုက်ရင်ဘဲဖြစ်ဖြစ် ရလာတဲ့ ဈေးနှုန်း အတက်၊ အကျ အကျိုးအမြတ်အများစုဟာ လက်ကြီးသမားတွေဆီရောက်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလိုနဲ့ မသိလိုက်ပါဘဲ ခရိုနိုလူတန်းစားကို ပိုပိုပြီးချမ်းသာအောင် သာမန်ပြည်သူတွေက လုပ်ပေးသလိုမဖြစ်စေဖို့ကလဲ လိုပါတယ်။ ဆင်းရဲတယ်ဆိုတာ ကံကြောင့် အပြည့်အဝမဟုတ်တာကတော့ သေချာနေပါတယ်။

"ဘဏ်တွေက စည်းကမ်းတကျနဲ့မလုပ်ဘဲ သတ်မှတ်ချက်ကို ကျော်လွန်ပြီးတော့ ထုတ်ပေးနေတဲ့ ဘဏ်တွေရှိတယ်။ အဲဒီဘဏ်တွေကို အရေးယူဖို့လုပ်နေပါတယ်။ သိန်းနှစ်ရာလောက်ပဲထုတ်နေရတဲ့ လူထုရဲ့ မျက်နှာကို မထောက်ပံ့နဲ့ နှစ်ထောင် သုံးထောင်ထုတ်ပေးနေတဲ့ ဘဏ်တွေရှိတယ်။ ဒါအမှန်ပဲ။ ဘဏ်တွေကိုယ်တိုင်က ကိုယ်ကျိုးစီးပွားရေးကို မကြည့်ဖို့ နိုင်ငံအကျိုးစီးပွားကိုကြည့်ဖို့ တိုက်တွန်းထားတယ်။"

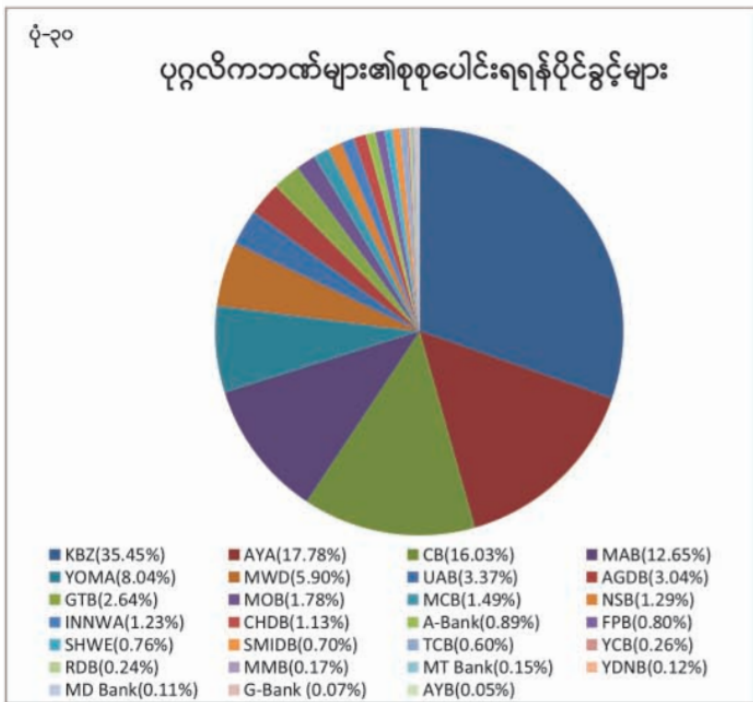
ဗဟိုဘဏ်ဒုက္ခက္ခဋ္ဌဦးဝင်းသော်
 ဘိဘီစီမြန်မာပိုင်း အင်တာဗျူး (၁၁ရက်၊ မေ၊ ၂၀၂၁)
<https://www.bbc.com/burmese/burma-57064909>

ဗဟိုဘဏ်နှင့် ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ၏ အဓိကအချက်အလက်များ

ရင်းမြစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတော် ဗဟိုဘဏ်၊ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်ချုပ် အစီရင်ခံစာ (၂၀၁၈-၂၀၁၉)

ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ၏ အမြတ်ရရှိမှုတွင် အတိုးဝင်ငွေမှ အများဆုံးဖြစ်သည်။ ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ၏ စုစုပေါင်းရရန်ပိုင်ခွင့်နှင့် ငွေဖြစ်လွယ်သော ရရန်ပိုင်ခွင့်ကို လေ့လာပါက ငွေဖြစ်လွယ်နိုင်သော အခြေအနေနည်းပါးသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဤသည်မှာ ဘဏ်များက ချေးငွေအတွက် မြေနှင့် အဆောက်အအုံကဲ့သို့ ပစ္စည်းများဖြင့် အပေါင်ခံမှုများ သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များမှ ကဏ္ဍအလိုက် ထုတ်ချေးငွေတွင် ကုန်သွယ်မှုကဏ္ဍသို့ ထုတ်ချေးငွေမှာ ၂၀၁၈-၂၀၁၉ခုနှစ်တွင် ၂၁.၆၄ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် အများဆုံးရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ပြည်တွင်းထုတ်ကုန်များ ပြည်ပသို့ မတင်ပို့နိုင်လေ၊ ဘဏ်များ၏ ချေးငွေ ကဏ္ဍကို ထိခိုက်လေဖြစ်သည်။

ဗဟိုဘဏ်၏ အချက်အလက်များအရ အဓိက ညွှန်ကိန်းများမှာ - အရင်းအတိုးပေးဆပ်ရန် ပျက်ကွက်သော ချေးငွေနှင့် စုစုပေါင်း ချေးငွေအချိုး(NPL Ratio)၊ အတိုးရငွေနှင့် ပုဂ္ဂလိက ဘဏ်များမှ ကဏ္ဍအလိုက် ထုတ်ချေးငွေတို့ ဖြစ်သည်။ ဗဟိုဘဏ်အနေဖြင့် ငွေရေးကြေးရေးဈေးကွက် တည်ငြိမ်မှု ရရှိစေရန် ထိန်းချုပ်ခြင်းနှင့် ဖြေလျှော့ခြင်း နည်းလမ်းနှစ်ခုကြားတွင် မျှခြေရနိုင်ရန် ကြိုးစားရတော့မည် ဖြစ်သည်။

ရင်းမြစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတော် ဗဟိုဘဏ်၊ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်ချုပ် အစီရင်ခံစာ (၂၀၁၈-၂၀၁၉)